

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

לפני כבוד חברי הוועדה:
נדב כנען, עו"ד - יו"ר
גרמן פייקין, רו"ח - חבר

העוררת: **מוקד אבניר (2018) בע"מ, תאגיד 515898450**
באמצעות ב"כ עו"ד שאדי מחאמיד

נ ג ד

המשיבה: **רשות המיסים**
באמצעות קרן הפיצויים רחוב הלח"י 31 בני ברק
דוא"ל: Akif.ararim.GRP@taxes.gov.il

החלטה

1. הערר שלפנינו עוסק בהחלטת המשיבה לדחות על הסף את השגת העוררת בשל איחור של תשעה ימים בהגשתה. נקדים ונציין כי לאחר שבחנו את הדברים, הגענו למסקנה כי לא היה מקום לדחות את ההשגה על הסף וכי יש להשיבה למשיבה לצורך בחינתה לגופה.

רקע עובדתי ודיוני

2. העוררת היא חברת כוח אדם בתחום השמירה, האבטחה והניקיון.
3. ביום 7.12.23 הגישה העוררת את תביעתה לפיצוי בסכום של 481,982 ₪ עבור תקופת הזכאות אוקטובר 2023, לפי חוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – "החוק").
4. ביום 12.3.24 דחתה המשיבה את בקשת העוררת, בנימוק כי לא הוכח קשר סיבתי בין מלחמת חרבות ברזל לבין הירידה בהכנסות בתקופת הזכאות (בהשוואה לתקופת הבסיס).
5. ביום 20.5.24, בחלוף תשעה ימים מהמועד האחרון הקבוע בחוק, הגישה העוררת השגה על החלטת המשיבה.
6. ביום 12.12.24 דחתה המשיבה את השגת העוררת, בנימוק כי הוגשה באיחור.
7. ביום 10.2.25 הגישה העוררת את הערר שלפנינו.
8. ביום 3.7.25 התקיים דיון בערר.
9. להשלמת התמונה יצוין כי העוררת הגישה בקשה לפיצוי גם עבור תקופת הזכאות נובמבר-דצמבר 2023 בסכום של 958,062 ₪. בקשה זו אושרה תחילה על ידי המשיבה, אך לאחר הגשת הערר שלפנינו החליטה המשיבה לבחון מחדש את החלטתה, ובהמשך לכך הודיעה כי לאור העובדות החדשות שהתגלו הגיעה למסקנה כי גם ביחס לתקופה זו לא מתקיימת דרישת הקשר הסיבתי, כך שהעוררת אינה זכאית לפיצוי שאושר לה. תקופת זכאות זו אינה עומדת בפנינו.

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

טענות הצדדים

טענות העוררת בכתב הערר

10. לעניין האיחור בהגשת ההשגה, העוררת טוענת כי היא סברה שהגישה את ההשגה במועד, אולם בשל טעות בהבנת הדין וביישומו לעניין פגרת בתי המשפט התברר כי שגתה ואיחורה בימים ספורים. העוררת מציינת כי ביום 12.3.24 ניתנה ההחלטה לדחות את תביעתה, וכי בסמוך לאחר מכן חל חודש הרמדאן, ולאחריו חג עיד אלפיטר, ואלו הסתיימו ביום 12.4.24. בהמשך אותו חודש נחגג חג הפסח בין ה-22.4.24 ל-29.4.24. העוררת מוסיפה כי לאחר חג הפסח היה מנהלה בחו"ל ולפיכך נפגש עם בא כוחו המייצג רק לאחר חזרתו. כמו כן מציינת העוררת כי יום העצמאות חל ב-13.5.24.
11. לטענת העוררת, בא כוחה סבר בטעות כי על הליך ההשגה לפי החוק שלפנינו חלה פגרת בתי המשפט, וכי בהתאם לכך מניין הימים נעצר בתקופת חג הפסח ויום העצמאות, כך שניתן להגיש את ההשגה עד ליום 20.5.24. על מנת להסביר את מקור הטעות מפנה העוררת לסעיפי החוק ולתקנות שמהם עולה כי פגרת בית המשפט חלה ביחס למניין 60 הימים הקבועים לצורך הגשת ערעור על החלטת ועדת הערר לפי חוק התוכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020.
12. עוד טוענת העוררת כי חוזה שכירות המשרד של בא כוחה המייצג הסתיים בסוף חודש מרץ 2023, וכי במהלך החודשים אפריל ומאי הוא היה טרוד בהעברת הציוד והמסמכים למשרד החדש. לטענתה, יפוי הכוח המסמיך את בא כוחה נחתם ביום 6.5.24, וכי עומס העבודה כתוצאה מהמעבר, הצורך ללמוד את התיק והטעות בהבנת הדין ביחס לפגרה, הביאו לכך שהיא הוגשה באיחור של מספר ימים.
13. העוררת טוענת כי בהחלטה בהשגה הפנתה המשיבה להודעתה שלפיה תעניק ארכה אוטומטית של 30 ימים לבקשות שיוגשו לפני חלוף המועד להגשת ההשגה. לטענת העוררת היא לא הכירה הנחייה זו קודם לכן, ואם היתה יודעת עליה היתה מגישה את הבקשה להארכת מועד בתוך פרק הזמן הקבוע בחוק. העוררת מוסיפה כי אם המשיבה מוכנה לאפשר דחייה של השגות ב-30 ימים, הרי שאין הצדקה לדחות את השגתה על הסף רק משום שהוגשה באיחור קצר יותר של מספר ימים.
14. העוררת מפנה לפסק הדין שניתן בע"א 4200/24 א.ע סולימאן בע"מ נ' מנהל מיסוי מקרקעין – איזור נצרת (נבו, 7.12.24), להלן – פס"ד סולימאן, שם אישר בית המשפט העליון בקשה להארכת מועד בדיעבד בגין איחור זהה של תשעה ימים על החלטה של ועדת ערר בתחום המס, בשל טעות בתום לב בהבנת הדין לעניין תקופת הפגרה. בהמשך לכך מפנה העוררת להחלטות של ועדות הערר שהתבססו על פסק דין זה, וכן לפס"ד בבר"מ 6094/13 מדהנה נ' המשקד לקליטת עלייה (נבו, 10.12.13), שם נקבע כי בהליך ערעורי על הפעלת סמכותה של רשות מנהלית במסגרת חוק סוציאלי יש ליתן משקל מופחת לאינטרס סופיות הדין של הרשות אל מול זכות הפרט למיצוי ההליכים השיפוטיים.

מדינת ישראל ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

15. העוררת טוענת כי סיכויי ההליך להתקבל טובים. ראשית היא טוענת בעניין זה להסתמכות, מאחר שהתביעה עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2023 אושרה במלואה (יצוין כי טענה זו הועלתה בכתב הערר, לפני שהמשיבה הבהירה בכתב התשובה כי החליטה לבחון מחדש את החלטתה ביחס לנובמבר-דצמבר 2023 ולשלול את זכאותה של העוררת לפיצוי).
16. לטענת העוררת, ההחלטה בתביעה לעניין היעדרו של קשר סיבתי ניתנה בצורה לקונית, שטחית וללא כל בדיקה מעמיקה, וזאת על אף שהנטל להוכחת הקשר הסיבתי מוטל על המשיבה ולא על העוסק. בהמשך לכך מפנה העוררת לפסקי דין שניתנו בשאלת הקשר הסיבתי, וטוענת כי המשיבה לא ציינה מהן האינדיקציות להיעדרו של קשר סיבתי ולמעשה לא פירטה דבר מלבד הקביעה הכללית כי לא מתקיים קשר סיבתי.
17. לגוף השאלה טוענת העוררת כי הירידה בהכנסותיה בתקופת הזכאות נגרמה בגלל המלחמה או בעיקר כתוצאה ממנה, וגם אם ניתן להצביע על מחזור חריג לפני תקופת הזכאות, הרי שאין בכך כדי לקבוע היעדר קשר סיבתי. בעניין זה טוענת העוררת כי פעילותה מתאפיינת בתנדוטיות לאורך השנים, ולפיכך אין בירידה בהכנסות לפני תקופת הזכאות כדי לנתק את הקשר הסיבתי.
18. לנוכח האמור מבקשת העוררת לבטל את החלטת המשיבה להשבת כספי המקדמה ששולמה, ולחילופין להורות על החזרת הדיון לשלב ההשגה.

טענות המשיבה

19. המשיבה טוענת כי העוררת לא התייחסה כלל בהשגה שהגישה לאיחור ולא צירפה לה בקשה להארכת מועד. המשיבה מפנה לפסקי דין שבהם נדחו בקשות להארכת מועד שהוגשו לאחר שחלף פרק הזמן שנקבע.
20. המשיבה מציינת כי בלשון החוק לא קיימת סמכות מפורשת להעניק אורות פרטניות להגשת בקשות למענק או השגות, אך ישנה סמכות טבועה לנתינתן. לטענתה יש לעשות שימוש במשורה בסמכות זו, שאינה מוזכרת בלשון החוק, ולהפעילה רק לעיתים חריגות.
21. המשיבה מפנה להחלטות של ועדות הערר שבהן נקבע כי אמת המידה הנהוגה כשמדובר בסמכות זו מבוססת על קיומם של טעמים מיוחדים (כפי שנקבע בתקנות ביחס להארכת מועד להגשת ערר באיחור), ואלו מתקיימים רק ככל שישנן נסיבות חיצוניות לבעלי הדין, כגון מחלה וכיוצ"ב. מכאן, שאי ידיעה או רשלנות של מייצג אינן מהוות טעם מיוחד.
22. המשיבה טוענת כי במקרה שלפנינו העוררת לא הציגה טעמים מיוחדים, וכל הנסיבות שהוזכרו על ידה הן בגדר טעות, התרשלות או מחדל של מייצגה. כך ביחס לזמן שנדרש לצורך לימוד התיק ולשהייתו בחו"ל של מנהל העוררת. המשיבה מוסיפה כי ייפוי הכוח של מייצג העוררת נחתם רק ביום 6.5.24, ומכאן שאין רלוונטיות למעברו של המייצג בין משרדים במהלך חודש אפריל. לטענת העוררת, היה על המייצג לספק את שירותיו רק ככל שהוא יכול לעשות כן, ואין הוא יכול לעשות שימוש באי יכולת זו לצורך הצדקת האיחור.
23. לעניין חגי הרמדאן ופסח, המשיבה טוענת כי משרדו של המייצג פעל במהלך תקופה זו בשגרת עבודה שוטפת, וכי רו"ח של העוררת שהגיש בשמה את הבקשה הגיש 12 בקשות שונות בשם לקוחותיו במהלך החודשים מרץ-מאי 2024, דבר המעיד על שגרת עבודה רגילה.

מדינת ישראל ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

24. המשיבה מציינת כי בניגוד לחקיקת הקורונה, בחוק הנוכחי המשיבה מחויבת למתן החלטות תוך פרק זמן שנקבע בחוק, וככל שהחלטה לא ניתנת במועד הרי שהבקשה או התביעה מתקבלת באופן אוטומטי. בנסיבות אלו טוענת המשיבה כי יש לעמוד עמידה קפדנית ודקדקנית יותר במועדים שנקבעו בחוק. המשיבה מפנה להחלטות ולפסקי דין שניתנו בהקשר זה.
25. לעניין סיכויי הערר, המשיבה מבקשת להזכיר כי אין מדובר בשיקול המרכזי למתן ארכה, וכי אלו אינם יכולים להצדיק את נתינתה ככל שלא הוצגו טעמים מיוחדים ביחס לאיחור.
26. לגוף הדברים טוענת המשיבה בעניין זה כי מחזורי ההכנסות של העוררת תנודתיים, וכי בעוד שמחזור הבסיס של חודש אוקטובר 2022 עומד על כ-2.8 מיליון ₪, חלה ירידה ניכרת בהכנסותיה בשנת 2023, שנמשכה גם בשנת 2024 עד להפסקה מוחלטת של הפעילות בסוף אותה שנה. המשיבה מוסיפה כי עד לחודש יולי 2023 דיווחה העוררת על הכנסות שבין 1 ל-3 מיליון ₪ בחודש, ואולם החל מחודש אוגוסט צנח המחזור לסכום של 300 אלף ₪ בלבד, ומייד לאחר מכן בחודש ספטמבר אף ירד לאפס ₪, ומגמה זו נמשכה גם בשנת 2024 שבה דווחו הכנסות בסכומים של עשרות אלפי ₪ בלבד בכל חודש.
27. המשיבה מציינת כי גם ברמה השנתית ניתן לראות בבירור את מגמת הדעיכה, כאשר בשנת 2022 דווח על הכנסות בסכום של 26 מיליון ₪, בשנת 2023 בסכום של 20 מיליון ₪, בשנת 2024 בסכום של 1.4 מיליון ₪ בלבד, ובשנת 2025 העוררת לא דיווחה על הכנסות כלל.
28. המשיבה מוסיפה כי בדיקת מצבת כוח האדם של העוררת תומכת במסקנה בדבר הפסקת פעילותה ההדרגתית: בחודשים שלפני יולי 2023 העסיקה בממוצע כ-45 עובדים, אולם החל מחודש זה ירד מספר המועסקים לשניים בלבד, והחל משנת 2025 לא העסיקה עובדים כלל.
29. עוד טוענת המשיבה כי מבדיקת ספקיה של העוררת בתקופה שבין ספטמבר 22 לאוגוסט 2023 עולה כי מרבית תיקיהם במע"מ נסגרו בשל חשש לפעילות לא חוקית, בין היתר בנוגע להפצת חשבונות מס שלא כדין, עניין המעלה חשד כבד גם ביחס לפעילות העוררת. המשיבה מוסיפה כי לעוררת עסקאות רבות עם צדדים קשורים שלא קיבלו ביטוי בעת הגשת התביעות.
30. לטענת המשיבה, העוררת לא התייחסה כלל לירידה המתמשכת בהכנסותיה גם לאחר פרוץ המלחמה ותקופות הזכאות. המשיבה מפנה להחלטות של ועדות הערר שבהן נקבע כי הן ירידה בהכנסות לפני תקופת הזכאות והן היעדר התאוששות של עסקים לאחר תקופת הזכאות עשויות להוות אינדיקציה להיעדר קשר סיבתי.
31. לעניין התביעה ביחס לתקופת הזכאות הנוספת (נובמבר-דצמבר 23), המשיבה טוענת כאמור כי העובדות החדשות שהתלו בעקבות הגשת הערר (כפי שפורטו לעיל) הביאו לבחינה מחדש של ההחלטה, שבעקבותיה היא תוקנה והוחלט לשלול מהעוררת את הפיצוי שאושר לה קודם לכן. לנוכח האמור ומאחר שהתביעה עבור התקופה הנוספת אושרה לטענתה בטעות, סבורה המשיבה כי אין לקבל את טענת ההסתמכות שהעלתה העוררת. המשיבה מוסיפה כי גם לא היה נערך תיקון של ההחלטה הנוספת, ממילא אין מקום לאלץ את המשיבה לחזור על אותה טעות פעם נוספת.
32. לנוכח האמור מבקשת המשיבה לדחות את הערר על הסף.

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

דיון והכרעה

33. לאחר שבחנו את טענות הצדדים, את המצב המשפטי ואת הראיות שהוצגו, הגענו כאמור למסקנה כי לא היתה הצדקה לדחות על הסף את ההשגה מחמת איחור של מספר ימים בהגשתה, וכי יש להשיבה לשלב ההשגה לצורך העמקת הבירור ובחינתה לגופה.

איחור בהגשת ההשגה - כללי

34. החוק שלפנינו אינו מתייחס במפורש לאיחור בהגשת ההשגה. בהחלטות שונות של ועדות הערר נקבע כי למשיבה סמכות טבועה להעניק ארכה להגשת השגות, מעבר לפרק הזמן שנקבע בחוק, סמכות הדומה בטבעה לסמכות הטבועה להארכת מועדים הנתונה לבתי המשפט (ראו לדוגמא, ערר 1458/23 **לנבו שיווק ואחזקות בע"מ נ' רשות המסים** (נבו, 13.8.23)). עוד נקבע בהחלטות הוועדה, כי הארכת מועד להגשת השגות מותנית בקיומם של טעמים מיוחדים שיירשמו, וזאת בדומה לסמכותה של ועדת הערר להאריך מועד להגשת עררים.

35. טעמים מיוחדים כאמור נבחנים בכל מקרה לפי נסיבותיו. במכלול השיקולים הקיימים בהקשר זה ניתן למנות את הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, משך האיחור או הארכה המבוקשת, מהותו של ההליך, הסתמכות בעל הדין שכנגד, וסיכויי הלכאוריים של ההליך שאת המועד לנקיטתו מבקשים להאריך (ראו למשל בש"א 482/08 **פיכמן נ' כונס הנכסים הרשמי** (נבו, 28.1.08), וכן עמ"נ 17082-07-23 **אדר מערכות מיזוג אוויר בע"מ נ' רשות המסים בישראל** (נבו, 14.8.23), העוסק במתן מענק הוצאות קבועות בעקבות התפרצות הקורונה, בדומה לענייננו).

36. עוד נקבע בפסיקה, כי בשונה מאמת המידה של "סיבה מוצדקת" או "נסיבה סבירה" וכיוצא"ב, כאשר נדרשים "טעמים מיוחדים" להארכת מועד שנקבע בחיקוק, תישקל הארכת המועד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות את הארכת המועד, וכי ככלל מדובר בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתו של העורר או בא כוחו (ראו ו"ע (י-ם) 1211-04-15 **רז נ' המועצה לייצור ושיווק דבש** (נבו, 25.1.16)).

37. לצד זאת נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי במקרים שבהם מדובר בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי על הפעלת סמכות של רשות לפי חוק סוציאלי, ניתן לעיתים להקל במידת מה בדרישת הטעמים המיוחדים, שכן מטרתם של חוקים אלו מלכתחילה היא להיטיב את מצבם של הזכאים באמצעות מתן הטבות או תגמולים. לפיכך נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים במקרים אלו (ראו בר"מ 6094/13 **מדהנה נ' המשרד לקליטת עליה** (נבו, 10.12.13), פסקה 11 לפסק הדין של השופט פוגלמן). יודגש, כי הקביעה בפסק דין זה מתייחסת בצורה עקרונית להליכי ערעור הנוגעים לחקיקה סוציאלית, ולא רק לחוק הספציפי שנדון באותו מקרה.

38. גם ההליך שלפנינו מבוסס על הסדר סוציאלי, שמטרתו להיטיב את מצבם של עסקים הזכאים לפיצוי בשל השלכותיה הכלכליות של מלחמת חרבות ברזל. כאמור, אופיו הסוציאלי של ההסדר החוקי עשוי להצדיק הקלה, במידת מה ובמקרים המתאימים, בבחינת ה"טעמים המיוחדים"

מדינת ישראל ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

להארכת מועד להגשת ערר (ראו ערר 2202-22 טריפ כארט בע"מ נ' רשות המסים, נבו, 13.7.22).

39. ואכן, סקירת החלטותיהן של ועדות הערר מלמדת על גישה ליברלית, באופן יחסי, במתן הארכות מועד להגשת עררים והשגות. אולם, אין להבין מכך כי יש להיעתר כעניין שבשגרה לבקשות ארכה אלו, ככל שלא עולים טעמים מיוחדים כקבוע בחוק ולפי המבחנים שנקבעו בעניין זה בפסיקה. בעניין זה יש להדגיש כי ההקפדה על לוחות הזמנים הקבועים בחוק (הן לעניין הגשת ערר והן לעניין הגשת השגה) אינה בגדר דרישה טכנית או דווקנית, ויש לה חשיבות של ממש לצורך היערכות והתמודדות מערכתית ותקציבית של המשיבה והגורמים הרלוונטיים, במיוחד כשמדובר באיחורים ממושכים (ראו לדוגמא ע"מ (באר שבע) 58983-04-24 מנהל מס רכוש וקרן פיצויים באר שבע נ' מצרפי (נבו, 23.7.24), פסקה 69).

40. לבסוף יש להביא בחשבון כי קיים הבדל מסוים בין איחור בהגשת השגה לבין איחור בהגשת הערר: שלב ההשגה קודם לשלב הערר, ומכאן שבמקרה של השגה הנדחית על הסף בשל איחור (כמו בענייננו), ההחלטה המקורית אינה נבחנת מחדש לגופה על ידי גורם כלשהו. זאת, בניגוד לדחייה על הסף בשלב הערר, שאז ההחלטה בכל זאת נבחנה מחדש בשלב ההשגה (אמנם ע"י המשיבה ולא ע"י הוועדה). על כן קבעו ועדות הערר כי מצופה מהמשיבה לנהוג בסטנדרט פרוצדורלי מקל וגמיש יותר בשלב זה (ראו לדוגמא ערר 1021-24 סער א.ת. יזמות ומסחר בע"מ נ' רשות המסים, פסקאות 42 ו-46 וההפניות המופיעות שם (נבו, 17.4.24), ערר 1059/25 מוסטפה נ' רשות המסים, פסקה 16 (נבו, 24.3.25)).

איחור בהגשת ההשגה – המקרה שלפנינו

41. במקרה שלפנינו, מדובר באיחור קצר למדי של תשעה ימים בהגשת ההשגה. במרבית המקרים אין באיחור מעין זה של ימים בודדים כדי להביא לדחייה אוטומטית של בקשת הארכה, ולא למותר להזכיר בעניין זה גם את הודעת המשיבה שלפיה תעניק ארכה של 30 ימים לכל בקשה להארכת מועד שתוגש בתוך פרק הזמן הקבוע בחוק. אמנם במקרה שלנו העוררת לא הגישה בקשת ארכה בתוך פרק הזמן שנקבע (מאחר שלא סברה כי היא נתונה באיחור, ראו להלן), אולם בכל מקרה נראה כי אין באיחור של מספר ימים חד-ספרתי כדי לפגוע באופן ממשי באינטרס ההסתמכות של המשיבה ובהיערכותה המערכתית לטיפול בהשגות.

42. באשר להסברי העוררת לאיחור המצומצם, אין בידינו לקבל את אותם הסברים הנוגעים למעבר המשרד של מייצג העוררת, לשהייתו של מנהל העוררת בחו"ל במהלך חלק מהתקופה, לקיומו של חודש הרמדאן במהלך החודש הראשון למניין התקופה, או לפרק הזמן שנדרש למייצג לצורך לימוד התיק. היה על מנהל העוררת ובא כוחו המייצג להביא עניינים אלו בחשבון בעת קבלת ההחלטה על המשך הטיפול בתביעתם שנדחתה, והם אינם עולים לכדי טעם מיוחד.

43. הסבר משכנע יותר ניתן למצוא בטענת המייצג כי טעה לחשוב שימי פגרת הפסח ויום העצמאות אינם נמנים בפרק הזמן לצורך הגשת השגה. העוררת הפנתה בעניין זה לפסק הדין סולימאן, שם דן בית המשפט העליון באיחור דומה של תשעה ימים שנבע מטעות בתום לב בהבנת הדין לעניין תקופת הפגרה. בהמשך לכך נקבע בפסק הדין: "... בהינתן שמדובר בהליך שעניינו חוק

מדינת ישראל ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

- מיסוי מקרקעין שהוא חריג לכלל שישים הימים בהליך האזרחי, בהינתן משך האיחור שאינו משמעותי מאוד, בהינתן טעותם של המערערים ביחס לחישוב המועדים, ומבלי להביע עמדה ביחס לסיכויי ההליך – מצאתי לקבל את הבקשה." (פיסקה 11 לפסק הדין. וראו גם ערר 1336/24 קפה בשחקים בע"מ נ' רשות המסים, פיסקה 13 (נבו, 22.12.24), שם יישמה ועדת הערר את הקביעה בפס"ד סולימאן ביחס למקרה שנדון לפנייה).
44. בהקשר אחרון זה הבאנו גם בחשבון כי משך האיחור, תשעה ימים, אינו עולה על מספר ימי פגרת הפסח, עניין התומך בטענת המייצג (ומסיבה זו המייצג גם לא סבר כי מדובר באיחור, ולכן גם לא צירף להשגה בקשה להארכת מועד). למעשה ניתן לומר כי העובדה שטעות מעין זו חזרה על עצמה במקרים דומים, מעידה כשלעצמה על כך שמדובר בטעות בתום לב שהיא סבירה בנסיבות העניין, ושעשויה לקרות בעניינם של באי כוח ומייצגים שרגילים לנהוג בהתאם לכללי המשפט האזרחי (שם ימי הפגרה אכן אינם מובאים בחשבון), ואינם מתמצאים די הצורך בהוראות החוק שלפנינו.
45. לעניין סיכויי ההליך, כלומר סיכויי ההשגה להתקבל: הצדדים הרחיבו בשאלה זו במסגרת הערר, כתב התשובה ואף בדיון שנערך, על אף שבהחלטה עצמה השאלה לא נדונה כלל, שכן היא נדחתה על הסף, כידוע. המשיבה הפנתה בעניין זה לירידה הדרסטית במחזורי העוררת במהלך שנת 2023 ולפני תקופת הזכאות (שאף באה לידי ביטוי במחזור בשיעור אפס בחודש ספטמבר 2023), וכן להמשך הירידה במחזורים בשנת 2024, שהגיעה אף היא למחזורי אפס בשנת 2025, ולמעשה עד עתה. המשיבה הוסיפה כי ירידה זו התבטאה במקביל גם במספר העובדים של העוררת. במהלך הדיון טענה המשיבה לראשונה כי לקוחותיה העיקריים של העוררת הפסיקו את עבודתם מולה עוד בשנת 2023 ולפני תקופת הזכאות, ומכאן הירידה בהכנסות שהחלה כבר אז; אולם לא הוצגו ראיות התומכות בטענה זו, שהוצגה כאמור לראשונה בשלב זה (עמ' 11-12 לפרוטוקול הדיון).
46. במהלך הדיון המעיט מנהל העוררת במשמעות שיש לייחס להפסקת העבודה עם לקוחותיה האחרים, ובמקום זאת ביקש להציג תמונה שונה שלפיה הירידה הניכרת בהכנסות במחצית השנייה של שנת 2023 נבעה תחילה ממחלוקת חשבונאית זמנית עם אחת מהחברות הלקוחות, וכי רק בעקבות המלחמה, שנמשכה גם בשנת 2024, נכנסה העוררת לקשיים ארוכים שמהם לא עלה בידה להתאושש, עד עתה (עמ' 7-10, 17-18 לפרוטוקול הדיון).
47. על פני הדברים ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, נראה כי אכן צודקת המשיבה בעמדתה כי אין הצדקה להסתמך על מחזור הבסיס המקורי של העוררת מחודש אוקטובר 2022 לצורך חישוב ירידת המחזורים וקביעת התשומות. מחזור זה אינו משקף את ההתפתחות שאירעו בשנת 2023 ואת הירידה העצומה בהכנסותיה של העוררת במחצית השנייה של אותה שנה (עוד בטרם המלחמה), ולפיכך אינו תואם את ההכנסה שהיתה צפויה להפיק בתקופת הזכאות, גם אלמלא פרצה המלחמה.
48. לצד זאת קשה להתעלם גם מכך שבחודשים נובמבר-דצמבר 2023 וינואר 2024 ארעה התאוששות מסוימת בהכנסות העוררת, ואלו שבו ועלו להיקפים של מאות אלפי ₪, למרות הימשכותה של המלחמה באותה תקופה. הגם שאין מדובר באותן הכנסות שהיו לעוררת עד

מדינת ישראל ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

לחודש יולי 2023 (ואף לא קרוב לכך), מדובר בנתון שחורג באופן בולט ממגמת הדעיכה שהחלה קודם לכן והמשיכה לאחר מכן, ויש מקום לברר את מקורו. לכאורה, הוא עשוי ללמד כי הירידה בפעילות העוררת במחצית השנייה של שנת 2023 לא היתה סוף פסוק מבחינתה, וכי אלמלא פרוץ המלחמה באוקטובר 2023 היא עשויה היתה להפיק הכנסות כלשהן בתקופת הזכאות. 49. בהקשר זה יש לזכור כי לעוררת כלל לא היו הכנסות בתקופת הזכאות, וכי המלחמה נמשכה גם לאורך שנת 2024. בעניין האחרון נבדל ענייננו מאותם מקרים שאליהם הפנתה המשיבה, במיוחד ביחס לנגיף האומיקרון, שם דובר היה על תקופת זמן ממוקדת וקצרה למדי, שלאחריה הוסרו רוב רובן של ההגבלות והמשק חזר לתפקוד רגיל. מכאן, שהנתון בדבר היעדר התאוששות של העוררת בשנת 2024 (ועד עתה), אינו בהכרח מעיד כי העוררת לא נפגעה מהמלחמה, ולמעשה ייתכן כי דווקא ההיפך מכך הוא הנכון.

50. על כל פנים, במסגרת הדיון הנוכחי אין מקום לקבוע מסקנות סופיות בשאלות אלו. די לומר כי בשלב זה, ובהתאם לראיות שהוצגו, לא ניתן לשלול את האפשרות שההשגה תתקבל, ולו באופן חלקי.

סיכום ומסקנות

51. לנוכח כל האמור לעיל, בהתחשב בכך שמדובר בדחייה על הסף של ההשגה שמשמעותה כי ההחלטה לא תיבחן כלל מחדש; במשך הזמן הקצר של האיחור (שאינו עולה על ימים ספורים); בהסבר שסיפק ב"כ העוררת לעניין זה הנוגע לטעות בתום לב בהבנת הדין החל; בסיכווי הבקשה להתקבל, ולו באופן חלקי; ובמהותו הסוציאלית של ההליך כולו, הגענו למסקנה כי יש מקום להשיב את ההליך לשלב ההשגה, לצורך בחינת הבקשה לגופה וקבלת החלטה מבוססת לגוף הדברים. הגם שיתכן כי אין בכל אחד מהמרכיבים שלעיל, בפני עצמו, כדי להצדיק מסקנה זו, היא מתבקשת לטעמנו לנוכח הצטברותם המשוקללת יחדיו.

52. הבקשה תוחזר אפוא לשלב ההשגה. המשיבה מתבקשת להעמיק את הבירור ביחס לשאלת הקשר הסיבתי בהמשך להערות שלעיל, ולקבל החלטה עד ליום 16.10.25.

53. בנסיבות העניין ולנוכח התוצאה שאליה הגענו, יישא כל צד בהוצאותיו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום בתאריך י"ב תמוז תשפ"ה, 08.07.2025, בהעדר הצדדים.

גרמן פייקין, רו"ח
חבר הוועדה

נדב כנען, עו"ד
יו"ר הוועדה